

طراح و تنظیم: آموزش به بیمار بیمارستان
 لقمان حکیم
 ویرایش: سمیرا رضایی مهر ۱۴۰۳

آموزش خودمراقبتی به بیمار

- تمرینات دامنه حرکتی – فعال یا پسیو
- چرخاندن و وضعیت دهی به بیمار ناهشیاری برای جلوگیری بروز زخم بستر
- بررسی هرگونه تغییر رفتاری و هوشیاری
- آماده کردن محیط آرام برای کاهش محرک های غیر ضروری
- اندازه گیری مایعات مصرفی و دفعی و در صورت کاهش دفع و تورم اندام ها به پزشک اطلاع دهید.
- اثر، عوارض جانبی و تداخلات داروهای مصرفی بیمار
- در صورت وجود هرگونه عفونتی در بدن به پزشک مراجعه کنید، خصوصا عفونت های ویروسی و تلاش شود تا از گسترش عفونت جلوگیری شود.
- اگر در نواحی پرخطر به سر می برید، از مواد دافع حشرات و توری جهت جلوگیری از گزش حشره استفاده کنید.
- آموزش عوارض داروها و نداخل داروهای مصرفی به بیمار.

- اگر بیمار هوشیاری دارد به او آموزش دهید تا ورزش کند و قدرت بدنی خود را افزایش دهد.
- اگر یکی از موارد زیر را در کودکان مشاهده کردید، بلافاصله پزشک را در جریان بگذارید:
 سردرد های شدید
 تشنج
 خشکی گردن
 ناتوانی در نگاه کردن به نور

منابع: برونر و سودارث داخلی – جراحی، مغز و اعصاب ۲۰۲۲ – دکتر زهرا مشتاق

راهنمای آموزش مندجو برای مراقبت از خود در منزل، فاطمه علایی و همکاران

آنسفالیت مغزی

آنسفالیت التهاب بافت مغز است، اغلب اوقات توسط ویروس ایجاد می شود، گرچه ممکن است توسط باکتری، قارچ یا انگل نیز ایجاد شود. در آنسفالیت ویروسی، ویروس معمولاً از طریق جریان خون وارد سیستم اعصاب شده و در آنجا شروع به تکثیر می کند. سپس در محل تکثیر، التهاب بافتی ایجاد می شود که نتیجه آن آسیب نورون ها و از بین رفتن غلاف رشته های عصبی (میلین)، خونریزی، ادم و از بین رفتن بافت مغز بوده و حفره کوچکی در بافت مغز ایجاد می شود.

پیش آگهی

شناسایی عامل میکروبی ایجاد کننده برای درمان بسیار مهم است. هرچه علائم زودتر تشخیص داده شود و بیمار زودتر وارد سیستم درمانی شود، نتیجه بهتر است. بعضی از بیماران در اثر آسیب غیر قابل برگشت به بافت مغزی، دچار معلولیت دائمی می شوند. این بیماران به مراقبت بهداشتی بلند مدت نیاز دارند.

علل:

ویروس تب خال (هرپس HSV) و سرخک، سرخجه، آبله مرغان واریون، HTV، و برخی انواع حشرات مثل پشه و شپش ایجاد شوند.

آنسفالیت مغزی با چه علایمی همراه اند؟

تب
تب
تشنج
افت هوشیاری
اختلال در گفتار و تعادل
عدم آگاهی به مکان و زمان

تشخیص

انجام CT اسکن مغز یا MRI برای تشخیص التهاب مغز
بررسی مایع مغزی نخاعی از طریق سوراخ کردن کمر و انجام آزمایش آب نخاع (LP) از نظر عفونت
آزمایش خون برای تایید عفونت ویروسی یا باکتری درخون
یکی از خطرناک ترین و متداولترین عوامل آنسفالیت ویروس بیماری تبخال است (HSV)
این همان ویروسی است که زخم هایی کنار دهان ایجاد می کند اما زمانی که در مغز ایجاد شود می تواند کشنده باشد. خوشبختانه این مورد از آنسفالیت بسیار نادر است. این بیماری معمولاً در کودکان، سالخوردهگان و افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند (مثل افراد مبتلا به ایدز یا سرطان) اتفاق می افتد.

درمان

بیمار باید بلافاصله در بیمارستان بستری شده و به طور دقیق تحت درمان قرار گیرد

مراقبت از بیمار مبتلا به آنسفالیت مشابه بیماری است که دچار مننژیت و فاقد هوشیاری است.

جداسازی بیمار ضروری نمی باشد مگر به دستور پزشک، اما مانند تمام بیماریهاستستن دقیق دست ها باید انجام گیرد.

آموزش دارویی

کورتیکواستروئید ها برای کاهش التهاب مانند دکزامتازون

استفاده از استامینوفن برای کاهش تب و سردرد

داروهای ضد تشنج برای جلوگیری از تشنج فنی توئین و دپاکین

استفاده از داروهای مثل آسیکلویر و به ویژه نوعی که از طریق ویروس تبخال ایجاد می شود.